

Työhyvinvoinnin kuva 2009 - kaikki TU:n jäsenet

2010-05-07 / PP

Ohessa (ks. sivu 3) on vuosi sitten tehdyn TU:n jäsenen hyvinvointia koskevan työmarkkinatutkimuksen yksi perustilastokuva koko jäsenkunnan tasolla. Erilaisia työhyvinvointiasioita on mitattu "kuinka totta" -asteikolla 0 - 1 (0 - 100 %), jossa 1 on ikään kuin täydellisen tilanteen tavoitetaso (lähes kaikkien asioiden kohdalla).

Kuva kertoo "työhyvinvointirintaman" (pystyviivalla | symboloituna) asemoitumisen n. vuosi takaperin koko jäsenkunnan tasolla .

Joissain kohdin tilanne on melko ok (65-75 % täydellisestä), mutta häntäpäässä "ketjun" heikot lenkit ovat jopa reilusti alle 50 % tason. Nyt nähtyä lähtötasoa melkein olennaisempaa on seurata tilanteen ajallista muutosta, tavoitteena tietenkin saada rintama etenemään kuvassa sen oikeaan laitaan (1:een).

Kuva sinänsä on eräänlainen superkuva, jossa on lähes kaikki tilastollinen jakaumatieto ko. muuttujista. Vihreät neliöt kuvaavat vastausluokkien (ks. asteikko) suhteellisia frekvenssejä, siitä näkee mihin kohtaan tyytyväisyysasteikkoa jäsenet yleisimmin sijoittuvat.

Jatkoanalyysillä ollaan selvitetty sitä, miten työaika-, palkkaus- ym. järjestelmät vaikuttavat työhyvinvointiin. Mitkä työhyvinvointikysymykset muodostavat isompia kokonaisuuksia (esim. johtamiskulttuuri, työn sisäiset tekijät). Lisäksi on analysoitu, miten esim. sukupuoli, ikä, sopimusala, esimiesasema, koulutus, määräaikaisuus ym. selittävät oheisessa kuvassa olevaa vaihtelua. Myös mm. koulutuspäivämäärien, palkkatason ja työaikojen pituuden vaikutuksia tullaan arvioimaan. Mielenkiintoisena tuloksena on havaittu, että ammattiliiton vahvempaa roolia halutaan erityisesti vaikuttamaan työpaikan johtamiskulttuuriin, töiden organisointiin ja jäsenten töiden sujumiseen ja työmäärän hallintaan (menee siis osin tu:n työhyvinvointikortin alueelle).

Faktaa on myös, että esim. työpaikkojen johtamisongelmat lisäävät työssä sairastamista (erityisen ongelmallinen on ict-ala). Palkkausjärjestelmien olemassaolo parantaa (mm. yleisen oikeudenmukaisuuden sekä tehtävän ja henkilön osaamisen samanaikaisen kehittämisen kautta) voittopuolisesti eri työhyvinvoinnin osa-alueita.

Tutkimusten mukaan palkkausjärjestelmillä (mitattuna kehityskeskusteluilla, tehtäväkuvauksella, vaativuuden arvioinnilla, tehtäväkuvan tarkistamisella, palkanmuodostustekijöiden selittämisellä) on jossain määrin taipumus luoda tiettyä stressaavaa kilpailuhenkisyyttä ja työn jatkuvuuden uhkaa sekä (osin em. kautta) aiheuttaa työmäärän hallittavuusongelmia. Tämä saattaa liittyä siihen, että palkkausjärjestelmää saatetaan käyttää yksipuolisesti yritysten (usein suhteettomien) tulostavoitteiden asettamiseksi. Palkkausjärjestelmien kehittämisessä tämä "löytö" olisikin hyvä ottaa huomioon. Työyhteisön jäsenten (ml. esimiestoiminta) välistä peruskanssakäymistä (mm. auttaminen) palkkausjärjestelmät kyllä pohjimmiltaan parantavat (palkkausasiat tulevat avoimemmiksi ym.).

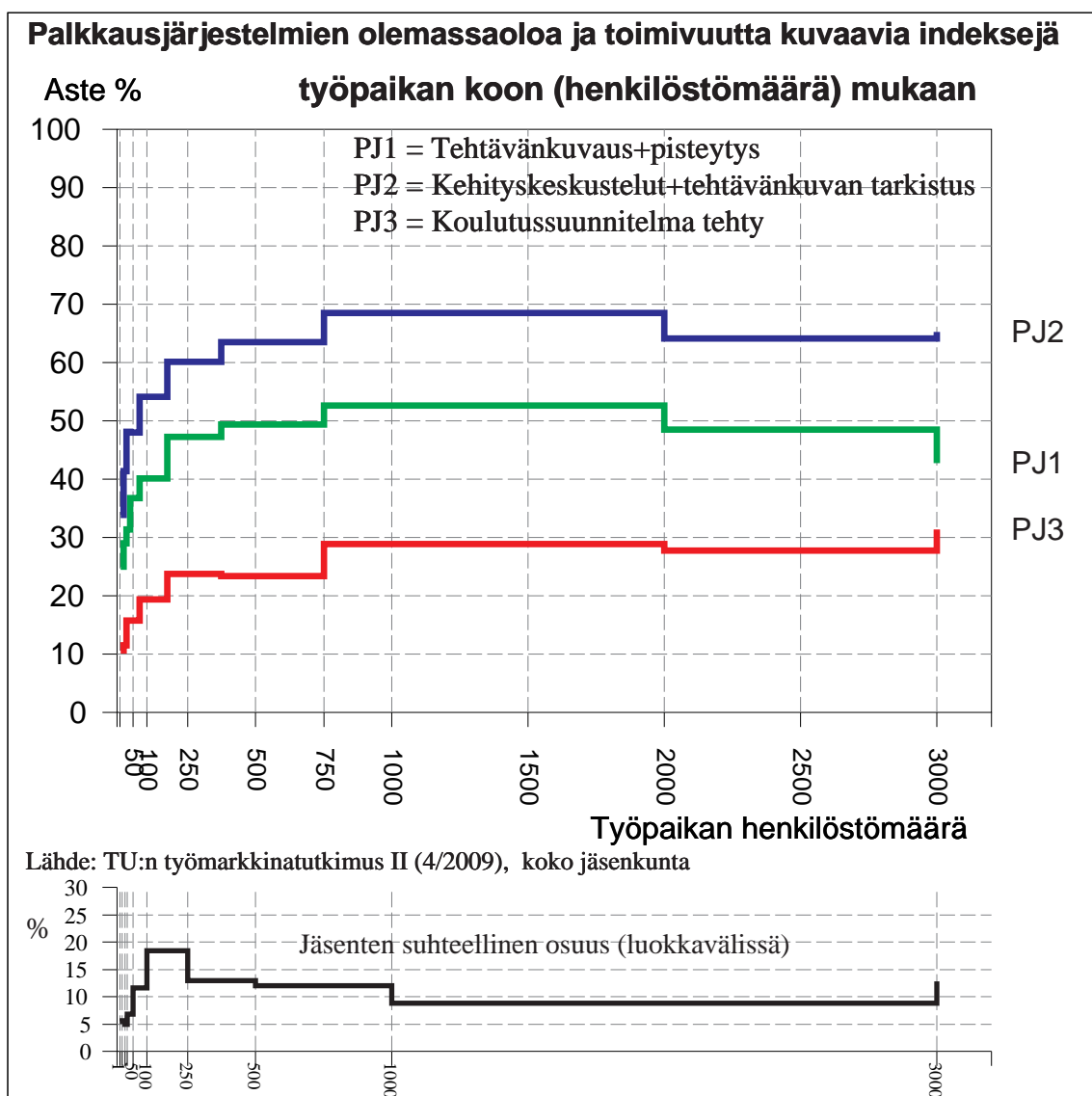
Kokonaisuutena palkkausjärjestelmillä on TU:n aineistojen perusteella huomattavasti enemmän positiivisia kuin negatiivisia vaikutuksia.

Kehittämistä ja panostuksia tarvitaan edelleen, koska palkkausjärjestelmien positiiviset vaikutukset on edelleen paljolti käyttämätön mahdollisuus erityisesti pienillä työpaikoilla (ks. kuva alla). Myös suuremmilla työpaikoilla järjestelmät eivät käytännössä toimi aivan toivotulla tavalla (esim. tehtävänkuva tehdään kerran ja that's it, vaikka osaaminen ja työn todellinen kuva voisi olla muuttunut).

Edellisestä hieman erillinen asia on (joka näkyy kuvasta) on todellisen työsuorituksen mittaamisongelma. Työn intensiteetti, työhön käytetty henkilökohtainen energia ja ahkeruus jäävät työpaikoilla paljolti ikään kuin piiloon (niiltä, jotka palkitsemisesta päättävät). Ristiriita, joka luonee sekavia tuntemuksia työntekijöissä, on siinä, että firmoissa vaaditaan kovia tuloksia, mutta työpanosta ei kuitenkaan osata mitata oikein.

Piakkoin oheinen hyvinvointikuva päivittyy tämän vuoden tutkimustuloksilla, mutta tämä vähän niin kuin pohjiksi.

PP

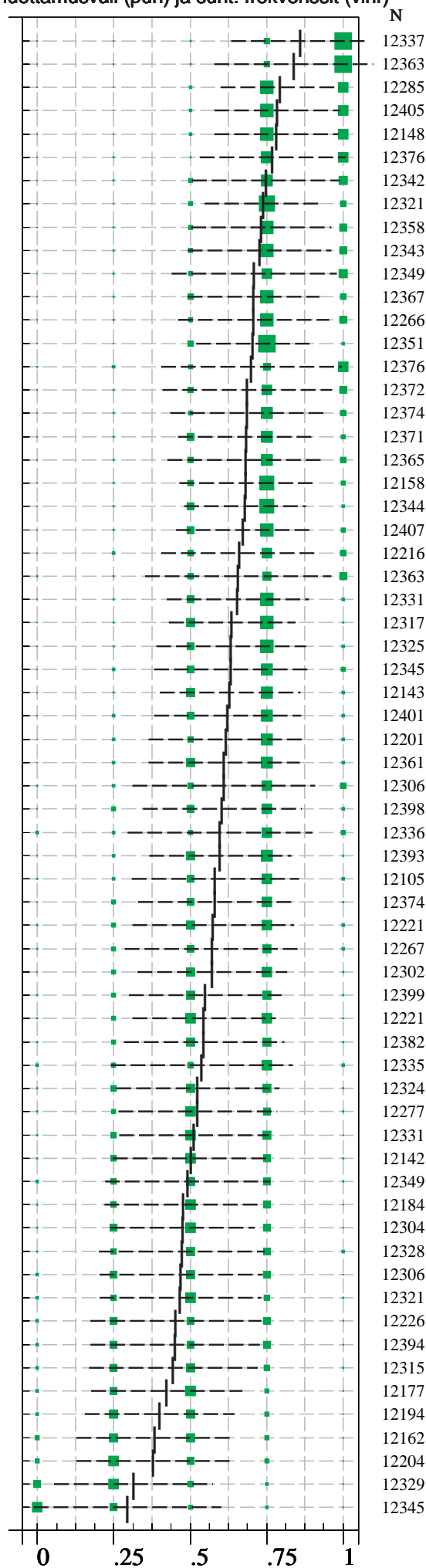

(Työ)hyvinvointiväittämien jakaumatietoa

MUUTTUJA

- En ole joutunut tekemään muille vahingollisia valintoja työssäni
En ole joutunut henkisen väkivallan kohteeksi (kiusanteko, ahdistelu, häirintä)
Olen tehnyt työni turvallisesti
Tiedän tarkalleen tehtäväni tarkoituksen ja tavoitteen
Vapaa-ajalleni minulla on todella kiinnostavaa tekemistä
Osaamiseni riittää työtehtävieni vaatimuksiin
Työssäni tai työelämässä yleensä en ole joutunut esittämään roolia, josta en pidä
Työpaikkani ihmiset ovat ammattitaitoisia
Olen tyytyväinen työaikoihini
Esimiesteni kanssa tulen toimeen erinomaisesti
Vapaa-ajan ja lomat saan viettää rauhassa työasioilta
Fyysinen työkyky (kehon toiminnot, aistit) on erinomainen
Työterveyspalvelut ovat tarpeen tullessa riittäviä (ohjeet, neuvot, tuki)
Olen tyytyväinen työni tulokseen
Minua ei ole vaivannut henkinen ongelma (masennus, ahdistus, uupumus)
Työpaikkani alueellinen sijainti on ihanteellinen
Hyödynnän työssäni kokemustani, tietojani ja taitojani täydessä määrin
Minulla on vahvat ja hyödylliset ystävä- ja muut suhdeverkot
En pelkää työssäni epäonnistumista
Työni kohde on minua erittäin kiinnostava ja motivoiva
Työpaikkani ihmiset ovat ahkeria
Minulla on hyvä itsetunto ja -varmuus työelämää ajatellen
Organisaationi toiminta on luotettavaa
Työpaikkani menettäminen ei ole uhannut minua jatkuvasti
Kilpailu työntekijöiden välillä ei ole liian kovaa
Työkaverini, kollegat ja muu työyhteisö arvostaa suuresti työtäni
Voin vaikuttaa vapaitteni ja lomieni pitämisen ajankohtaan
Työni on riittävän vaihtelevaa
Organisaatio toimii vastuullisesti luonto- ja ympäristökysymyksissä
Vapaa-ajalleni minulla on riittävästi energiaa
Olen tyytyväinen asemaani organisaatiossa
Työpaikalla on toisia auttamisen ja tukemisen henki
Työnkuvani ei ole uhannut muuttua huonommaksi
Nukun riittävästi
Voin vaikuttaa työni alkamis- ja loppumisaikoihin (työteon ajoitus)
Tiedonsaanti työhöni liittyvissä asioissa on riittävä
En tarvitse vahvempaa ammattiyhdistystoimintaa (TU) työpaikalleni
Voin vaikuttaa työtehtävieni sisältöön ja työntekotapaani
Työpaikan asettamat tulostavoitteet ovat realistisia
Työpaikalla ei suosita eikä syrjitä toisia
Työhöni ei liity liikaa turhia tehtäviä
Taloudellinen tilanteeni mahdollistaa minulle tärkeiden asioiden toteuttamiseen
Työpaikan arvot vastaavat omiani
Työtehtävieni määrä on jatkuvasti kohtuullinen
Voin vaikuttaa työaikojeni kokonaisuuteen
Olen tyytyväinen työpaikkani etuihin
Teen tässä työssäni jotain tärkeää ja yhteiskunnallisesti arvokasta
Saan työstäni hyödyllistä palautetta
Organisaatio toimii tarpeeksi joustavasti ja nopeasti
Työntekoni ei keskeydy tai häiriinny liian usein
Ammatti- ja muiden taitojeni kehittämiseen panostetaan tarkoituksenmukaisesti
Työtehtävien ja -vastuiden jako on hyvin organisoitu ja valvottu
Vastuut ja ehdottomasti hoidettavat velvollisuudet ei täytä elämäni työn ulkopuolella
Työpaikan ylin johto ymmärtää työni merkityksen, vaatimukset ja olosuhteet
Työllistymismahdollisuuteni yleisesti ovat erinomaiset
Olen tyytyväinen työstäni saamiini muihin korvauksiin
Olen tyytyväinen palkkaani
Voin vaikuttaa organisaationi toiminnan kehittämiseen
Päätökset tehdään perinpohjin harkiten ja hyvään tietoon perustuen
Organisaatiota koskevat muutokset otetaan ennakoivasti huomioon
Minulle kyetään perustelemaan hyvin, miksi työtehtäväni on juuri tämän palkan
Organisaatiolla on hyvät mittarit tai keinot arvioida todellista työsuoritustani
Työni antaa minulle sisältöä myös vapaa-ajan tekemisiini
Voin vaikuttaa työntekopaikkaani

keskiarvo (|) ja +/- 1 kertaa keskihajonta (- -)
95 % luottamusväli (pun) ja suht. frekvenssit (vihr)

Asteikko: 0=täysin epätosi, .25=enimmäkseen epätosi,
.5=puoliksi tosi, .75=enimmäkseen tosi, 1=täysin tosi